

Sygn. akt II CSK 510/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku M. S.
przy uczestnictwie M. S.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 10 lutego 2014 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek uczestnika o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. S. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 10 lutego 2014 r., zmieniającego postanowienie Sądu Rejonowego w P. z dnia 27 września 2011 r. w przedmiocie podziału majątku wspólnego poprzez obniżenie kwoty zasądzonej od uczestnika M. S. na jej rzecz z kwoty 84.284,50 zł do kwoty 41.319,75 zł, podwyższenie wartości przedmiotu podziału majątku wspólnego z kwoty 992.632 zł do kwoty 1.007.566,50 zł oraz oddalenie apelacji obu stron w pozostałej części. Zakres zaskarżenia obejmuje orzeczenie w części oddalającej apelację wnioskodawczyni odnoszącą się do wartości nieruchomości w T., zastosowania procentowego udziału majątków odrębnych stron wynikających z rozliczenia mieszkania przy ul. Ł. w Ł. oraz garażu w T., nieuwzględnienia wierzytelności związanej ze sprzedażą samochodu R. [...], obciążenia wnioskodawczyni kwotą 50.432 zł zasądzoną od uczestnika na rzecz małż. P. w innej sprawie.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wnioskodawczyni oparła wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienia prawne, polegające na ocenie możliwości zakresu zmiany prawomocnego orzeczenia Sądu Apelacyjnego, wydanego w sprawie po uchyleniu przez Sąd Najwyższy innego postanowienia w tym przedmiocie w wyniku uwzględnienia skargi kasacyjnej obejmującej jedynie część sprawy. Wskazała przy tym, że wskazana skarga była wywiedziona przez uczestnika, a w wyniku ponownego rozpoznania sprawy dokonano niekorzystnych dla niej ustaleń i ocen także w zakresie wcześniej nie kwestionowanym.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżącą nie odpowiada powyższym wymaganiom. Za istotne zagadnienie prawne uznaje się takie, które jest

dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ.). Zagadnienie przedstawione przez skarżącą nie spełnia powyższych wymagań, ponieważ nie tylko brak argumentacji prawnej, odnoszącej się do podniesionego problemu, ale i stanowiska wnioskodawczyni co do propozycji jego rozstrzygnięcia. Ponadto kwestia powyższa nie może być uznana za istotną, wymagającą ponownej wypowiedzi Sądu Najwyższego. Zgodnie przyjmuje się bowiem, że kasatoryjny charakter orzeczenia oznacza konieczność ponownego rozpoznania sprawy w pełnym zakresie. Nie stoi temu na przeszkodzie w szczególności ograniczony zakres podstaw uwzględnionej skargi kasacyjnej, ograniczający kognicję Sądu Najwyższego, ale nie mający zastosowania do sądów powszechnych powtórnie rozpoznających sprawę. W dalszym postępowaniu nie obowiązuje również zakaz *reformationis in peius*, tj. orzekania na niekorzyść strony skarżącej, a tym bardziej strony przeciwnej. Zgodnie z art. 398²⁰ k.p.c. Sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wyłącznie wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy i jego kognicja nie doznaje żadnych innych ograniczeń.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. W braku uzasadnionych podstaw do odstąpienia od zasady, że w postępowaniu nieprocesowym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (art. 520 § 1 k.p.c.), oddalono wniosek M. S. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.